

NAŠA DĚDINA

ČTVRTLETNÍK
OBCE HLOHOVEC

ČÍSLO 3/2021
ROČNÍK XXIII.
Zdarma

www.hlohovec.cz

e-mail: obec@hlohovec.cz

Úvodník

*Vinšujeme Vám šťastné a veselé svátky,
Krista Pána narození.
Co jsme si od Pána Boha vyžádali,
Mnoho dobrého,
pokoja svatého,
po smrti království nebeské!*

Opět po roce se k nám blíží svátky, které děti očekávají s nadšením, avšak mnozí dospělí s nervozitou a obavami, aby vše stihli zařídit, aby v našich domovech bylo všechno akorát. Ale měli bychom se zeptat sami sebe, co je na slavení těchto svátků nejdůležitější? Je to krásně uklizený byt, spousta dárků a cukroví a v důsledku toho unavené a vyčerpané maminky, které jsou z toho předvánočního shonu notně unavené nebo pohoda v rodině, dárečků tak akorát a radost a štěstí z narození Vykupitele, z toho, že jsme všichni spolu a máme se rádi?

Doufám, že se nám všem covid obloukem vyhne, neuzavře nás v našich domech, abychom se mohli stýkat s rodinou, s přáteli a se sousedy a nemuseli se obávat, že se navzájem nakazíme.

Přeji nám všem hodně zdraví a Božeho požehnání nejen o těchto vánočních svátcích, ale po celý nový rok 2022, aby nám naše krásná obec stále vzkvétala a dobře se nám tu spolu žilo.

*Marie Bartošíková
místostarostka*

Vánoce jsou tu !

Po roce Vánoce, Vánoce, přicházejí, šťastné a veselé ... moderní koleda, jak jsem ji vnímal v dobách svého dětství a která mi vždy připomínala, že zase utekl rok a že nastalo vánoční období, se vším, co k tomu patří. A vesměs také se vším tím shonem, kterého se chceme vždy vyvarovat, avšak téměř vždy se k němu tak nějak chtě-nechtě dopracujeme. Tedy aspoň na chvíli se nyní zastavme a užijme si pohody a to třeba rovnou teď, čtením tohoto čísla Naše dědina. Bohužel v důsledku pandemie nemoci Covid-19 jsme opět přišli o některé z kulturních akcí, zrušen byl myslivecký večer, nekonalo se vystoupení souboru Musica Animae v kostele sv. Bartoloměje a zrušen byl také vánoční koncert Vlado Kumpana v kulturním domě. A aby toho nebylo málo, zrušeno bylo i oblíbené Svěcení vína, které se nebude konat již druhým rokem. Abychom aspoň trochu vytvořili nějakou předvánoční náladu, ponechali jsme vánoční zpívání u obecního stromu, tentokrát však bez stánků a bez většího shlukování. Avšak i obyčejná nedělní procházka se zastávkou u vánočního stromu s překrásným betlémem a koledou je něčím, co ne jeden z nás ocení. A malou náplastí nechť je Vám třeba také publikace Hlohovecká encyklopedie, kterou se nám čerstvě podařilo vydat a jak pozoruji, pro mnohé z Vás se také stane vytoženým vánočním dárkem, což mne velice těší.

Vážení spoluobčané, milí přátelé, přeji Vám, aby bylo nadcházející vánoční období obdobím skutečného zklidnění, pohody, dobré nálady a krásných chvil strávených s Vašimi nejbližšími a přáteli. Tedy zastavme se a užijme si oněch jedinečných okamžiků.

Krásné Vánoce všem a jen to dobré v roce 2022.

Jaroslav Hajda, starosta

Hlohovecká encyklopedie

Jako kompenzaci za zrušené kulturní akce však pro Vás máme něco, na čem jsme pracovali delší dobu. Podařilo se nám dokončit Hlohoveckou encyklopedii, knihu, která propojuje historii naší obce se současností a která je malým průvodcem každého, kdo chce víc poznat Hlohovec. Najdete zde hlohovecko-český slovník, obsahující více než 1300 specifických slovíček hlohoveckého nářečí. Najdete zde hlohovecké přezdívkové, kterých je opravdu spousta. Najdete zde také malou ročenku folkloru v obci. Zajímavé jsou také dosud knižně nevydané povídky Lohoveckých dětí od Kamily Sojkové, sesbírané z historických výtisků novin z první poloviny 20. století. A to hlavní, co Vás doslova nadchne a pohltí, jsou recepty typických hlohoveckých jídel, sepsaných a připravených místními kuchařkami. Kni-

hu je možné zakoupit na obecním úřadě za cenu 200 Kč.

Tímto chceme poděkovat všem, kteří se zasloužili o vznik této publikace a to zejména ...

Dřívejším starostkám obce Hlohovec paní Marii Michalicové a Janě Vlkové za podnět a sběr podkladů

Tereze Jankovičové za fotografie, návrh a grafické zpracování celé publikace

Marii Sítkové za zpracování slovníku a přezdívek

Milanu Dolečkovu za malbu a kresby Barboře a Karlu Koberovým za shromáždění povídek Kamily Sojkové a text o folkloru Kateřině Vlašicové, kronikářce obce za dodané podklady

Karlu Vlašicovi ml. za dodané podklady

Dagmar Gálové za korekturu textu

... a hlavně také kuchařkám

Boženě Grbavčicové

Zdeňce Garčicové

Zdeňce Hajdové

Jarmile Radkovičové

Andree Kurkové

Anně Střelské

Anně Červencové

Ludmile Bergauerové

Sylvii Šoškové

Věře Bartolčicové

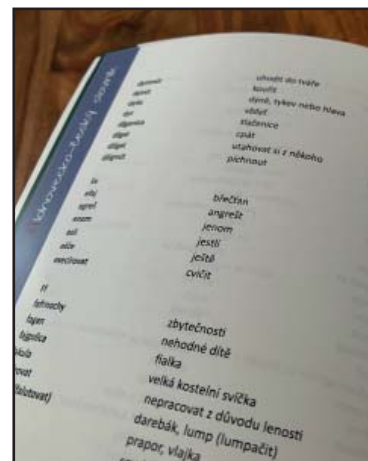
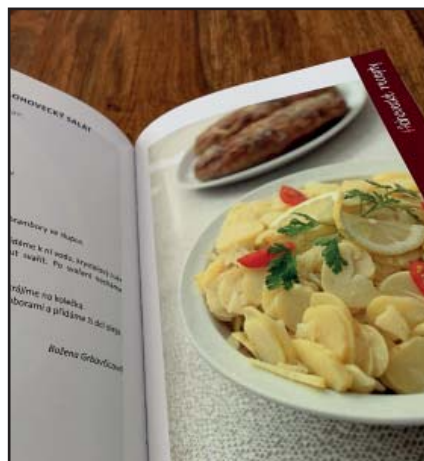
Anně Kašníkovej

Dagmar Vlkové

Marii Grandičové

Děkujeme a přejeme příjemné čtení a dobrou chuť

Jaroslav Hajda a Marie Bartošíková

Poděkování voličům

Okrsková volební komise v Hlohovci děkuje všem voličům, kteří se aktivně zúčastnili voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Komise konstatuje, že hlasování v naší obci proběhlo řádně a rozhodlo o následujícím volebním výsledku.

Celkem se do volební místnosti v Hlohovci dostavilo: 690 voličů z celkové počtu 1067 voličů v naší obci, což je necelých 65 %. Odevzdáno bylo 690 platných hlasovacích lístků. Voliči dali svůj hlas celkem 14-ti politickým stranám a volebním subjektům.

Volební komise

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 8.10. – 9.10.2021

Výsledky hlasování za územní celky
Kraj: Jihomoravský kraj
Okres: Břeclav
Obec: Hlohovec

Okrsky			Voliči v se- znamu	Vydané obálky	Volební účasť v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy	% platných hlasů
celkem	zpr.	v %						
1	1	100,00	1 067	690	64,67	690	690	100,00

Strana		Platné hlasy		Předn. hlasy
číslo	název	celkem	v %	
1	Strana zelených	4	0,57	x
3	VOLNÝ blok	14	2,02	x
4	Svoboda a př. Demokracie (SPD)	67	9,71	x
5	Česká str. sociálně demokratická	29	4,2	x
7	ALIANCE NÁRODNÍCH SIL	1	0,14	x
8	Trikolora Svobodní Soukromníci	15	2,17	x
12	PŘÍSAHA Roberta Šlachty	26	3,76	x

Strana		Platné hlasy		Předn. hlasy
číslo	název	celkem	v %	
13	SPOLU - ODS, KDU-ČSL, TOP 09	247	35,79	x
17	PIRÁTI a STAROSTOVÉ	54	7,82	x
18	Komunistická str. Čech a Moravy	13	1,88	x
19	Moravské zemské hnutí	4	0,57	x
20	ANO 2011	210	30,43	x
21	Otevřeme ČR normálnímu životu	1	0,14	x
22	Moravané	5	0,72	x

Náš občan uspěl v parlamentních volbách

Skvělého výsledku ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dosáhl občan naší obce, svého času také místostarosta obce, pan JUDr. Pavel Kašník, který se stal poslancem zvoleným za koalici SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP09) se ziskem 6 419 preferenčních hlasů.

Gratulujeme a přejeme mnoho dobře vykonané práce.

Volební kraj: Jihomoravský
Zvolen na kandidátce: SPOLU, navrhovatel ODS
Parlament
poslanec od 9. 10. 2021
Výbor
Mandátový a imunitní výbor, člen od 10. 11. 2021
Výbor pro bezpečnost, člen od 23. 11. 2021
Výbor pro evropské záležitosti, člen od 23. 11. 2021
Klub
Poslanecký klub Občanské demokratické strany, člen od 12. 10. 2021

Jaroslav Hajda

Obec přivítala nové občánky Hlohovce

V Hlohovci je milou tradicí pořádání vítání občánků, které připravuje komise pro školství a společenské záležitosti zpravidla dvakrát ročně. Po delší „covidové“ odmlce se letošní slavnostní přijetí těch nejmenších a jejich rodin uskutečnilo až na podzim, v neděli 17. října v dopoledních hodinách. V obřadní síni obecního úřadu bylo mezi občany Hlohovce uvedeno 9 dětí narozených od února 2020 do srpna 2021, z toho 5 chlapců a 4 děvčata. Rodiče jim dali tato jména: Chlapcům Bruno,

Filip, Jaromír, Matyáš a Teodor, děvčatům Barbora, Jenny, Lucie a Nikol.

Vzácní hosté byli přivítáni krátkým kulturním programem žáků základní školy za doprovodu paní učitelky Elišky Jungmannové. V hlavní části všechny přítomné přivítal a svým proslovem pozdravil pan starosta Ing. Jaroslav Hajda. Rodiče dětí obdrželi finanční dar, malý dárek pro miminko, pamětní list a kytičku a jejich podpisem do kroniky Obce Hlohovec a fotografováním s panem starostou byla tato malá

slavnost ukončena. Součástí obřadu bylo také pozdravení od školních kmotrů ze základní školy a předání malého dárku - pletených botiček s přáním, aby je tyto botičky za nějaký čas přivedly do hlohovecké školičky.

Velké poděkování patří všem organizátorům a účinkujícím, byl to krásný a dojemný zážitek nejen pro rodiny nově narozených dětí, ale pro všechny zúčastněné.

*Hana Sítková
předsedkyně komise*

Základní a mateřská škola

Nahlédnutí do dění v základní škole

Hlohovečtí školáci mají za sebou první čtvrtinu školního roku. To, že ji mohli prožít klasičnou prezenční výukou ve školních lavicích, by se dříve zdálo být samozřejmostí. V dnešní náročné době se však jedná spíše o vzácnost. Jako malá škola s prostornými třídami a nižším počtem žáků ve třídách však patříme ke skupině škol, kterým se podařilo vyhnout omezujícím karanténám a uzavření tříd či celé školy z důvodu onemocnění Covid 19. Ve srovnání s rokem loňským je to úspěch a my všichni, žáci i pedagogové, jsme za to velmi vděční.

V celé základní škole probíhá celoroční téma Škola, základ života aneb učíme se pro život, které je podporováno učivem jednotlivých předmětů i mnoha školními aktivitami. Hned v září mohli žáci všech ročníků prožít svůj den ve vzdělávacím centru Hájenka Park Břeclav v zážitkovém programu s názvem Den dospělákem. Vyzkoušet si jaké to je být záchranářem, hasičem či policistou při plnění různých úkolů v terénu pro ně jistě bylo zajímavou životní zkušeností. Říjnovým zpestřením klasické výuky pak byl Měsíc úcty ke starším lidem, jehož cílem bylo poukázat na důležitost spontánního projevu souměřitosti, úcty, vděčnosti a respektu k jiným lidem bez rozdílu věku. Vyvrcholením tohoto měsíce byl projektový „Den úcty ke starším lidem, k životu“ s několika tvořivými

dílnami a myšlenkou obdarovat někoho blízkého v rodině či okolí vlastnoručně vyrobeným dárkem. Měsíc listopad probíhal ve znamení programů primární prevence s názvem Staň se hrdinou. Jeho hlavním cílem bylo předat dětem odpovídající informace potřebné v životě ohrožujících situacích a poukázat na rizika mnohých volnočasových aktivit, sportu i běžného života. Každý z nás žije hlavně přítomností, pro život je však dobré a velmi cenné poučit se z historie našich předků. Proto naši nejstarší žáci navštívili pravěkou expozici v Archeoparku Pavlov a měli možnost nahlédnout do zákulisí barokního divadla ve Valticích. Ti menší zas vyrazili za kulturu a navštívili divadlo Radost v Brně, kde zhlédli pohádku Kubula a Kuba Kubikula.

Blíží se Vánoce a my všichni prožíváme adventní čas. Chodbami školy už prošla tradiční Mikulášova výprava s malou nádloukou a ve třídách i na chodbách to voní jehličím a prvním cukrovím, které pekly děti ze školní družiny. Konec roku bývá ve znamení besídek, společného zpívání koled a tradičního vánočního jarmarku s prodejem výrobků dětí. Letos se však opět nacházíme v náročné době nouzového stavu a omezení těchto akcí. Do nového roku 2022 si proto přejme hlavně zdraví, ať se nám vrátí původní tradice a v očích našich dětí vidíme jen třept radosti a štěstí.

Mgr. Hana Sítková, ředitelka školy

Archeopark Pavlov, plnění úkolů.

Finanční gramotnost, hra na obchod.

Hravá matematika, učíme se pro život.

Ekkurze - barokní divadlo.

Přišel podzim a s ním měsíc říjen – Měsíc úcty ke starším

Babička mě naučila vařit čaj s trochou medu. Opravovat, co kde třeba, na to mám zas dědu. Prarodiče šikovní jsou a všelicos vědí. A když něco provedu, našim nepovědí. Jsou to věrní kamarádi, často u nich bývám. Jednou jim vše s láskou vrátím, v srdíčku je skrývám.

Podzim je dar – věřte tomu! Podzim je krásný a poetický, je to čas, kdy jsou stromy oděné v pestrobarevném šatu, skupé sluneční paprsky babího léta se prodírají zpod mraků a chladný vítr nám hladí naše tváře. Ale podzim nám i zúročí celoroční námahu a v životě přinese moudrost, pokoj a vyrovnaný pohled na život.

Stáří je výzva. Připomíná nám, abychom neztráceli čas a jeden druhému právě teď řekli milé slovo, že se máme rádi. Všechno na světě může člověk zastavit, co však nezastaví, nezpomalí, je čas. Čas plyne jako řeka našeho

života. Mijí den za dnem, rok za rokem. Stárnutí přichází pomalu, nenápadně. Nedá se tomu vyhnout. Sem tam vás něco zabolí, objeví se vráska, dřív nebo později zbledí vlasy.

Každý malý chlapec nebo děvče bude jednou dědeček – babička. Nezapomínejme, všichni jednou budeme staří. Naši starší spoluobčané si zaslouží úctu nás mladých. Tvrdě pracovali, aby se nám žilo lépe.

Úcta ke starším by měla být hlavně spontánní a soustavná, vždyť starší lidé si ji zaslouží. Věkem nabyli různé zkušenosti, které mohou odevzdat mladším. Nezapomeňme na pozdrav, který je nejjednodušším projevem lidské sounáležitosti a respektování jiných lidí – bez rozdílů věku.

„Člověk je krásný nejen tehdy, když má

pružný krok. Člověk je krásný moudrostí, co se mu zračí v oku, slovy, vráskami a bílými vlasy. Člověk je krásný tehdy, když ho lidé mají rádi“ říká jedna lidová moudrost.

Zakončením Měsíce úcty ke starším, kterým byl měsíc říjen 2021, byl celoškolský projektový Den úcty v naší škole. Tvořivé dílny byly zaměřeny na malování na kamínky, sklo a kaštaný, čarování s ubrousky, plastické obrázky, tvoření z drátků a korálků i výrobu podzimních věnečků. Hlavním smyslem projektového dne bylo uvědomění si ceny lidského života, jeho vývoje od narození až ke stáří a posílení úcty ke všem lidem kolem nás. Každý žák si odnášel domů jeden či několik dárečků, kterými může někoho obdarovat. Byl to pěkný den

Marie Bartošíková

Na svatého Martina v průvodu se chodívá

Jak už v naší školce bývá zvykem, na svatého Martina, tedy 11. 11., se uskutečnil svatomartinský průvod. Děti si z domu přinesou různé lampiony, lucerničky, světýlka a jakmile se zešeří, vyráží průvod od školky po Dědině v čele se svatým Martinem na bílém koni. Letos se této důležité role ujal předškolák Jiříček Schallenger. Celý týden se ve školce nesl v duchu svatomartinských příprav, nacvičování pásma písniček a básniček, které děti přednesly před začátkem průvodu u mateřské školy. Někteří rodiče našich dětí přinesli pro všechny zúčastněné cukroví vlastní výroby, za což jim moc děkujeme. Celá akce se velmi povedla, účast byla hojná a my se budeme těšit na další ročník.

Jitka Nováková, učitelka MŠ

Svatomartinský týden ve školní družině

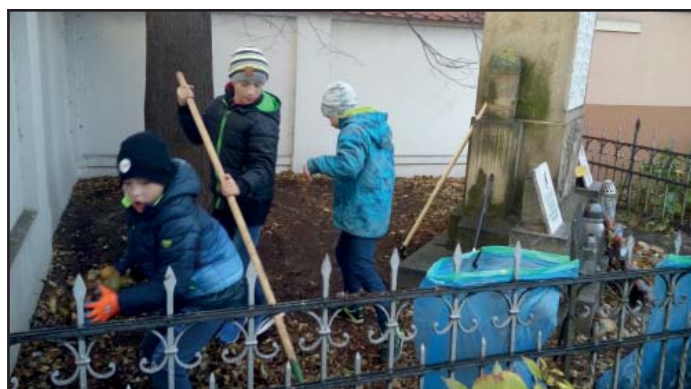
Máme za sebou krásný týden motivovaný svátkem Sv. Martina.

Pondělí jsme zahájili legendou o Sv. Martinovi. Chlapci si vyrobili nádherné rytířské meče a děvčata výtvarně ztvárnili zrádné husy i pěkné bělouše.

Středa byla ve znamení „rytířských“ soubojů s hráběmi. Obrovská hromada shrabaného listí je důkazem našeho velkého snažení.

Vše zakončil slavnostní čtvrtek. Vedle tradičních oslav Sv. Martina, spojených se světylky z vlastnoručně vyrobených rozžářených lucerňiček, jsme si připomněli i Den válečných veteránů a na jejich počest jsme si vyrobili vlčí máky.

*Mgr. Andrea Kurková,
vychovatelka školní družiny*

Můj první slabikář

Pro čtrnáct prvňáčků byl 23. listopad významný den – byli pasováni na čtenáře. „Pasuji tě na čtenáře, ať se ti krásně čte a učíš z tvého Slabikáře“. Těmito slovy dostal každý prvňáček svůj první Slabikář. Tři měsíce mají prvňáčci úspěšně za sebou, od začátku školního roku udělali velký pokrok, umí spoustu písmenek, skládají slabiky, slova, čtou jednoduché věty, počítají do pěti, malují, kreslí, tvoří. Jsou velmi šikovní, pilní, své úkoly plní svědomitě. Zároveň bych chtěla poděkovat rodičům všech prvňáčků za velmi dobrou spolupráci.

Mgr. Sylva Dubinová, třídní učitelka

Návrat do školky po 47 letech

Byla jsem asi tříletá holčička, když jsem začala navštěvovat místní hlohoveckou školku. Ano, tu školku, která stojí pořád na stejném místě, naproti budovy stojí stále ty dvě lípy a uvnitř našlapujete po těch původních, kameninových schodech. Jinak se změnila k nepoznání.

Nejsem už, bohužel, tou malou holčičkou. Vyrostla jsem a postupně prošla třemi zaměstnáními. Každou tu práci jsem vždycky brala zodpovědně, byla jsem za ni ráda a snažila jsem se ji vykonávat jak nejlépe jsem uměla. Tam někde uvnitř jsem ale cítila a věděla, že mé místo je někde jinde, a to u dětí. Čas tak nějak běžel a vzhledem k tomu, že mým posledním zaměstnavatelem byl třináct let úřad práce a téměř denně jsem se setkávala i s osudy lidí, kteří žádnou práci najít nemohou, o to víc jsem se pokoušela být „spokojená“. Stále více jsem ale vnímala, že mě ta práce více bere, než dává a já se musím alespoň pokusit pro ten svůj sen něco udělat, udělat prostě ten krok i v tomto věku.

Přijetí na pedagogickou školu a následně příležitost nastoupit do té naší hlohovecké školky, ne však jako ta malá holčička, ale jako učitelka u dětí, to bylo něco neuvěřitelného a pro mě nepochopitelného.

Neuvěřitelné se ale stalo skutečností a já jsem s dětmi. Nesmírně si toho vážím a jsem za to neskutečně vděčná.

Součástí této práce je také nějaké to papírování, průběh dne má určitý řád, je to předškolní vzdělávání, takže se děti musí spoustu věcí naučit, je to obrovská zodpovědnost, ale pořád jsou tam ty skvělé dětské bytosti, o kterých jsem při své práci snila.

Hlohoveckou školku navštěvuje 42 dětí a po roce můžu říct, že je to vždy 42 různých dětských osobností, ke kterým člověk nemůže přistupovat stejně. To co platí na jedno, neplatí na druhé, co zaujme jedno, nebaví jiné, jedno je rádo ve společnosti dětí, další si vystačí samo. To je ale na tom to zajímavé, různorodé, obohacující a to, co mě naplňuje.

Každé dítě, to Vaše dítě je jedinečné a každé si najde to své místo v životě. Nynější svět je jaký je, ne každá rodina si může dovolit všechno, ale lásku, tu bezpodmínečnou lásku ke svému dítěti, tu má každý v sobě a nic nestojí. Budte se svými dětmi každou volnou chvíli, jak jen to jde. Čas letí jako bláznivý a jako matka dvou skvělých a teď už dospělých synů vím, o čem mluvím. To si pak vážíte každé chvíli, když je máte u sebe a můžete s nimi trávit čas.

Tímto je moje psaní u konce. Jen snad ještě to, že budu dělat všechno, aby byly Vaše děti ve školce spokojené, v pohodě a klidu. To je asi předpoklad pro všechno další. No a má velká prosba k Vám. Pokud budete mít cokoliv ke mně, k učitelkám, ke školce, přidejte, jsme tady pro Vás.

Přeji Vám ze srdce zdraví, to je to důležité.

Poznámka k fotografiím: Ta světlavá, ve žlutém oblečku, to jsem já a na druhé fotce poznáte sami.

Sylva Damborská

Spolky v obci

Myslivecký spolek Hlohovec

Jako každý rok i v roce 2021 pečovali myslivci z Mysliveckého spolku Hlohovec o zvěř a tlumení škodné zvěře. V zimním období přikrmujeme v dvoutýdenním intervalu drobnou a spárkatou zvěř. Každý myslivec do svého přiděleného zásypu nebo krmelce zaváží jadrné krmění a sůl a na místa, kde se shlukuje spárkatá zvěř, zase krmnou řepu. Již čtvrtým rokem vypouštíme zajíce v rámci obnovení a zachování druhu. Vypuštění zajíci jsou označeni v levém nebo pravém slechu (uchu), v letošním roce je značka světle zelená. Pokud na procházce uvidíte zajíce, zkuste se zaměřit na slechy, jestli jste nezahledli označeného zajíce. Se svým stánkem jsme byli připraveni na dětský den, který se letos bohužel neuskutečnil kvůli tornádu, které zasáhlo sousední obce. Připravený program pro děti snad uplatníme příští rok. Myslivecký spolek podpořil finanční částkou zasažené obce. Členové spolku pomáhali svým kamarádům myslivcům při odstraňování následků tornádu, protože myslivost není pouze o péči o zvěř a lovu, ale i o kamarádství. Bohužel i na myslivecký spolek dopadla protiepidemiologická opatření a neumožnila nám uspořádat již tradiční myslivecký večer, na který jsme se všichni moc těšili. Do nového roku všem přejeme hlavně pevně zdraví a spokojenost.

Myslivosti a lovu zdar.

Milan Grbavčič ml., předseda MS Hlohovec

Sport

Podzim je za námi

Domácí fotbalisté mají za sebou podzimní kola okresních soutěží. Je potřeba si přiznat, že to mohlo být určitě lepší. A mužstvo získalo za 14 kol celkově 16 bodů (5 výher, 1 remíza, 8 proher) při skóre 19:38.

Zápasy	Počet utkání	Výhry	Remízy	Prohry	Skóre	Body
Doma	8	3	1	4	11:16	10
Venku	6	2	0	4	8:22	6

Nejllepšími střelci mužstva se stali Marek Svoboda a Jirka Michalčík se 4 brankami, Dále pak

Lubor Kaňa	3
Libor Radkovič	2
Josef Knézlik	1
Michal Trpišovský	1
Zdeněk Garčic	1
Leoš Pekárek	1
Adam Hykl	1
Roman Mynařík	1

Nejvíce odehraných minut podzimu měl Ivan Valachovič, Michal Trpišovský, Martin Šelc.

Nejvíce žlutých karet bylo uděleno hráčům	
Marek Svoboda	7
Ivan Valachovič	6
Michal Trpišovský	4

Kluci dostali taky dvě červené karty, a to Leoš Pekárek a Roman Mynařík.

Zbytečná ztráta domácích bodů s Březím (1:2) na hody, Nosislaví (2:3) a Hustopečemi (1:1) nás stála nejenom lepší postavení v tabulce, ale taky lepší spánek v zimní přestávce. Při závěrečném ukončení jsme si vyhodnotili nejenom nejlepšího střelce (Svoboda), či největšího bojovníka (Michalčík), ale také nejmladšího fotbalistu, který měl z mladých kluků nejvíce tréninků (Schallenberger Tomáš), nebo ty hráče, kteří k zápasům nacestovali nejvíce kilometrů (Garčic Zdeněk).

B mužstvo není potřeba hodnotit, prohráli jsme všech 9 zápasů při skóre 6:59. Na jaře čekáme zlepšení. O branky se podělili

Jan Fabičovic	2
Martin Šelc	1
Libor Radkovič	1
Leoš Pekárek	1
Martin Křen	1

Co v zimě? Začínáme v pátek 14. ledna a celý měsíc budeme trávit běháním v okolí Hlohovce, pak bude následovat příprava na hřišti a přípravné zápasy.

Ne 13.2.	umělá tráva Lednice	16.00 Hlohovec-Přítluky
Ne 20.2.	umělá tráva Lednice	16.00 Hlohovec-Týnec
Ne 27.2.	umělá tráva Lednice	14.00 Hlohovec-Tvrdonice
Ne 6.3.	umělá tráva Lednice	14.00 Hlohovec-Sedlec
Pá-Ne 11.-13.3.	soustředění	
Ne 20.3.	hřiště Hlohovec	Hlohovec-Bavory
Ne 27.3.	mistrovské utkání	

Cílem přípravy bude zlepšit fyzickou kondici spojenou se z kvalitním herním projevem s cílem na souhru a zakončení. Snad se nám podaří přivést do mužstva alespoň dva hráče, abychom lépe z kvalitnili a následně zlepšili výsledky jak „A“, tak především „B“ mužstva.

A co děti? Tak tam panuje více radosti, kluci a děvčata chodili celý podzim v hojném počtu, a až někdy mi bylo líto trenérů, protože byli ve velkém oslabení.

V rámci podzimu odehráli své turnaje se střídavými úspěchy. V současné době navštěvují dvakrát v týdnu tělocvičnu v Lednici, kde s tréninky budou pokračovat i po nové roce. Jelikož tato kategorie hraje své zápasy turnajově, oddíl kopané zakoupil nové přenosné branky a bude chtít jeden turnaj této věkové kategorie uspořádat i v našem areálu.

Toť vše k akcím sportovním a doufáme, že nás toto období nechá uspořádat tradiční ples a v příštím roce i turnaj LVA, který máme hostit.

Holdně štěstí a zdraví v novém roce přejí sportovci

Antonín Koryčánek

Historie

HLOHOVEČTÍ ŽIVNOSTNÍCI A ŘEMESLNÍCI (od konce 19. století do roku 1950 a řemeslníci přivydělávající si ke svému zaměstnání za socialismu)

ČÁST I.

Obyvatelstvo Hlohovce se živilo z převážně většiny zemědělstvím. Tak jako v okolí se zde pěstovaly obilniny, luštěniny, zelí, len, konopí (V Hlohovci bylo hodně konopí, ze kterého sedláci vyráběli koudel a plátno; kromě toho podomní obchodníci ze severní Moravy - zejména Libavy - přinášeli do této oblasti mnoho „domácího plátna“). Hlohovští tkalci patřili v roce 1775 k cechu do Falkensteinu. Od třicetileté války zde existoval tkalcovský cech, který zahrnoval všechny pány a tovaryše v pohraničí), vinná réva, ale hlavně byli Hlohovčané vyhlášení pěstováním ovoce, se kterým jezdili na trh do okolí, především do Břeclavi a Mikulova. Také se choval dobytek, a to ponejvíce krávy, kozy, prasata a koně.

Protože však vyvstávala potřeba specializovaných oborů, vyskytovali se v obci krom obchodníků, hospodských a pekařů také například obuvníci, krejčí a švadleny, truhláři, stolaři, koláři, zedníci, zahradníci, léčitelé a porodní báby. Případně do obce přicházeli lidé z jiných obo-

rů a pomáhali tak zaplnit mezeru v nabídce služeb – například sklenáři, kominíci, vápnaři, dráteníci aj.

Níže uvedené profese jsou uvedeny na základě vzpomínek dosud žijících starších obyvatel Hlohovce, či byly nalezeny v zápisech z matrik vedených pro naši obec. Určitě není jejich výčet úplný, ale přesto byl alespoň položen základní kámen při stavbě mozaiky hlohoveckých živností, řemeslníků a povolání.

OBCHODY:

Rejentík Ludvík (přezdívka Rentík)

(nar. 1889 Rakvice, + 1966; 1919 si vzal Marii Radkovičovou z Hlohovce)

dnešní ulice Dědina č.p. 291

potraviny a zboží všeho druhu včetně prodeje pálenek.

po znárodnění Jednota – potraviny a smíšené zboží prodavačky: Žofie Snopková, Olga Sedláčková, Antonie Humeníková Z inzerce v soudobých novinách: „Zboží všeho druhu lacino nakoupíte u Rejentíka v Hlohovci“.

Rejentík - obchod - patrový dům 1. zprava.

Štěpánková Marie (Ferencka)

(nar. v roce 1911, + 2004; v r. 1935 si vzala Dominika Ferenca z Němčic na Hané)

dnes ulice Lípová č. 287

obchod střížným zbožím, později potraviny

obchod fungoval i po znárodnění a vedla jej nadále původní majitelka

Křivínková Anna, roz. Rampáčková

(nar. 1882 ve Tvrdonicích, + 1942, vzala si Josefa Křivínku z Hlohovce č. 212 - pekaře)

ulice Ke kostelu č.p. 212

obchod smíšeným zbožím

Křivínková - obchod.

Garčic Michal

(nar. 1867, + 1940)

dům č. 144 - křižení ulic Dědina a Hlavní – vedle č.p. 54 (zbořeno)

smíšené zboží

Garčicová Marie – manželka Garčice Michala

(nar. 1869 jako Kubíková)

dům č. 144 - křižení ulic Dědina a Hlavní – vedle č.p. 54 (zbořeno)

smíšené zboží

Levíček Emanuel

(nar. 1898 Roštoutky, Milonice, okr. Vyškov, 1927 si vzal Růženu Garčicovou z č. 144 Hlohovec – dceru Michala Garčice, později emigrovali do Jižní Ameriky)

dům č. 144 - křižení ulic Dědina a Hlavní – vedle č.p. 54 (zbořeno)

potraviny a potřeby do kuchyně

Dvořáková Marie (Raškovka)

(roz. Rašková z Kobylí, v roce 1937 si vzala Josefa Dvořáka z Hlohovce č. 97)

dům č. 144 - křižení ulic Dědina a Hlavní – vedle č.p. 54 (zbořeno)

smíšené zboží

Obchod č. 144 v době provozu.

Obchod č. 144 - ruina.

Viktor Raška, Marie Rašková

obchod zbožím osadnickým a kuřivem, prodej pohlednic z místa a okolí Daněk Karel

(nar. 1887, v roce 1913 si vzal Františku Vlašicovou z č. 42)

smíšené zboží

Bradavka Arpád

(nar. 1890, + 1975; Maďar; vzal si Františku roz. Štěpánkovou)

dnešní ulice Chalupky 106

obchod smíšeným zbožím

Bradávková Františka

(nar. 1894, + 1976)

dnes Chalupky č. 106

obchod smíšeným zbožím

Bradávkovi - obchod.

Garčic Jakub

(nar. 1878 na č. 40, +1938)

dům č. 198 na dnešní ulici Hlavní

obchod smíšeným zbožím

Radkovič Josef (Varhaník)

(nar. 1898)
dnes ulice Hlavní 222
smíšené zboží

Radkovič František – po bratru Josefu Radkoviči viz výše

(nar. 1916; + 1989)
ulice Hlavní č.p. 222
průmyslové zboží a tabák
po roce 1948 kovomat – vedoucí Olga Radkovičová

Radkovič František

Radkovičová Olga

Garčic Jan (Masár)

(nar. 1912, +1981)
ulice Ke kostelu 202
řeznictví
po znárodnění Jednota – masna a mlékárna
vedoucí Jan Lípa

Garčic Jan (Masár) - 1. zleva.

Lípa Jan

Suchánek Josef

(nar. 1903+ v r. 1928 si vzal Marii Dvořákovou z č. 11)
dnešní ulice Hlavní č. 254
řeznictví

Humpola Adolf

(z Petrůvky, 1928 si vzal Moniku Sítkovou z Hlohovce)
ulice Hlavní 254
řeznictví

Hradecký František

(nar. 1869; z Dobrušky; 1896 si vzal Marii Fabičovicovou)
dnešní ulice Šulaperk č. 169
řeznictví

Hromek František

dnes ulice Lípová č. 248
řeznictví

Garčic Jan (Pazdina)

(nar. 1911; +1993; vzal si Marii Filípkovou z Rakvic)
dnešní ulice Lípová 248
řeznictví

Garčic Jan s manželkou - 3. dům zleva řeznictví

Mrkva František

(nar. 1903, + 1951)
dnes ulice Na kopci č. 66
řeznictví a uzenářství

Kotvan Jan (Gotvan)

(nar. 1897, ++ 1964)
dnes ulice Dědina č. 273
smíšené zboží – kuchyňské potřeby, potraviny, kovomat, dřevěné uhlí aj.

Kotvan Jan s manželkou

Křenová Žofie

Křenová Žofie, roz. Malčicová (Chrenka)

(nar. 1918, + 2002; poprvé provdaná za Josefa Sítka, který padl v II. svět. válce a jako vdova dostala od obce trafikku – dodnes stojící domeček u Jednoty (ve dvoře Pavla Koňářika).
dnešní ulice Šulaperk 192
trafika – prodej tabáku

*pokračování příště,
Marie Sítková*

Život v Hlohovci v roce 1950

O tom, jak to asi vypadalo v Hlohovci roce 1950, hodně vypovídá tento dopis, který psal svému bratraci jeden Hlohovčan na vojnu. Jelikož se jedná o osoby, které dnes již mezi námi nejsou, dovolím si jej doslovně zveřejnit, a to bez jakýchkoli obsahových i gramatických úprav. Je psán nářečím, místy je snaha o spisovnost. Pouze některá příjmení jsem vynechala, aby nebylo možno osobu identifikovat. Dopis humorně vykresluje atmosféru tehdejší doby. No, posuďte sami...

Zdař Bůch Jane!
4.II.50

Srdečně Tě pozdravujeme a děkujeme za dopis. Krot máme po večery. Měli jsme „pirohy“ – z lekvaru a z makem posipané. Co ví? To víš, ennom brynkot je kolem mise. U nás je dosti velká zima. 2 noci prášil sněh. To víš, ale nic nám to neudělá, zabyté má každý sedlák, no a to sa dá vidržat, až na ten rozhlas (místní). Ani do škole jsem sa tolik nenachodil skoro co na obec. Vaši už sů s teho celý skormůcení. Čítám, že to prasa vám aj chlévek rozbůre, jak temu sedlákovi na haněj co nesměl volně zabíjet. (Visílali taký prýpad v rozhlasí). (Příjmení vynecháno) Jakub už ledvá od slaboty chodí, protože na vitelo nemá peněz, dělat sa mu nechce a zabíjat nesmí. Měl už povolení v kapci a mu to vzali. Včil enom od slaboty na „bálách“ posedává. Bere si enom služby na stupné nemá peněz. Také jsme slavnostně u Mrkvů podepsali smluvi. Včil šeci vyrovnávají smluvi staré snáhradami. Mosím ti sdělit, že 8 vzorných zemědělců z okresu Břeclav pojedje na 1 měsíc na léčebnou rekreaci do lázní. (Karlovi Vary, Mar. Lázně a ještě 4 místa.) Jsem mezi nima. Mosel jsem vypsat

moc tiskopisů, také jsem byl u prohlídky a na rengeně. Povolá nás ministerstvo zdravotnictva. Čekám každý den. Jestli mě to nedojde do týdne, pojedje do nemocnice na své peníze do Uh. Hradiště. Dnes mě tam odporučil Lednický doktor. Mám vážnú srdeční nemoc. Su enom za humnama.

Správy plesové:
Hasičský ples byl normálně zastoupený.
K.S.Č. slabý, Sokol moc slabý, S.C.M. moc slabý.

V neděi 5.II. je maškarní, je to už 3 za sebou u Baránka. Ešče tam prý budou dva. Mrkva suší v jeho sáli prádlo. Fašank hore nebude. Vypravujeme aspoň mi hasiči, společenský ples na fašank na pondělí. Jestli bude také ešče nevíme. Už je jenom jeden rezník v Hlohovci (pazdina.) Pekaři ani mislími nebudou. Hospoda také má být enom jedna. Také se zakládá J.Z. družstvo. Ve Valticích byl Jozéfek (Křópal) a dělal kabaretní pásmo. Mariša byla a moc lidí z Hloh.

V nedělu byla has. valná hrom. Kolár je podnač. (podnáčelník). Nový členi jsou Darmovzali, Hluchý 43 a ještě 6. Máš na květen psaný oběžník.

Na našem plesí měli jsme krásnou moderní dekoraci. Z moji hlavi. Žádný nám dosud nedál fleka a také nedá. Jan 13. byl na plesí. Už má inší náuru. Škoda jeho mládě před vojnu. Sítek, Já, Šeda, Valda (Pekar), Lipa, Ferbar šeci aj z manželkama jsme byli na plesí ve Valticích. Byli jsme moc vzácní a uhoštění. Lapeš nás odvézl. Šeda a já mám jet aj do Břeclavi 5.II. Šeda jako okrskový. Jestli tak pojedeme aj ze ženama. Když dojedeš tak budeme hrát divadlo. Lipa (na rohu Chalupky a Ke kostelu) byl 8 dní

na divadel. kurzy. Martin Šlichtův je nemocný. (Zápal mosku.) Také má malů céru. V sobotu v noci bylo v Lohovci od večera, jak v roce 1938. Samý čet. milice a psi. V neděli byl celý Hloh. obstoupený a důkladně prohlédnutý. Húre, kosně, sklepy, udirně skrátka šeco. Uvás také. Proč žádný nevý. Ted' je klid. Kdybi to šlo, hned jsme sa chceli šeci stěhovat aspoň do Prušánek od hranic. Ruda Sítek je u Znojma, přeložený do Olomouce k žinystom. Němeček byl měsíc předsedou M.N.V. Šeco šlo jak na drátkách. Ted' je na 10 dní na rekreacu na Slovensku. Je svatý pokoj. Hošík (bratr paní Rezky Nejezchlebové – pracovala ve spořitelně) je u S.Č.M. agronomem. Jozena 7. také nesměl zabíjat. Už, ale si to vipravil. Krůpa a 48 starý nedostali šatenky. Je jich věc. Naša chase je zdravá a enom sa chčů sáňkovat. Mariška má pololetní prázdniny. Má dobré známky. Kuriál Josef mosěl zabyt jalovicu a Ondrášci teho mladého koňa. Josef už je u Lídy. Nehový mu to, je chudý. Už nelazý pod vráta. Ondráš chodí jak „pasocha“. Už přestává aj tancovat a pacholčit. Nepomože, ani masné pit. Salka chodí se Šenkem. Šenk doma holí a strihá. Franta (příjmení vynecháno) sa půstá za Kurkovkú č. 40. Sů šeci (příjemní vynecháno) celý přeč. Ty už jsi také bestak jak na trňů. Máš to už za pár. To ta také Ondráš a ešče ale 4ré povedů na reťázce k frajírce. Jó, už budeš veteránem starým vyslužilcem. Naproti stará, už sa ani dočkat nemožů, jak budeš chodit do numera. Také rýkajů, že si poradný!!! Už nevím ani co psat. Cigánit nechcu tak už mosím skončit. Z Bohem a za 23 na shledanů.

Rod. (Rodina - příjmení vynecháno)
Marie Sítková

Výskyt chorvatských příjmení obyvatel Hlohovce v současnosti

Protože již není možné získat aktuální informace o četnosti výskytu příjmení v ČR ani z Českého statistického úřadu ani z Ministerstva vnitra, rozhodla jsem se tuto rubriku ukončit. Data z roku 2016 jsou zastaralá a tím pádem zavádějící.

Na Ministerstvu vnitra mi sdělili, že „Ministerstvu vnitra nepřísluší generovat a publikovat statistické informace. Správním úřadem, pověřeným vytvářet a poskytovat statistické informace, je na základě zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, Český statistický úřad.“

A ČSÚ odvětil, že „Informace Ministerstva vnitra je mylná. Vše, co Český statistický úřad zjišťuje, je dáno Programem statistických zjišťování. Ministerstvo vnitra ještě do nedávna uvádělo na svých stránkách četnost jak příjmení, tak i křestních jmen, ale zřejmě to odporovalo nějakým předpisům, proto tyto informace ze svých stránek odstranilo.“

Mrzí mě to, a proto pokud by došlo k nějakým změnám, které umožní tyto informace veřejně sdělovat, rubriku bych obnovila.

Marie Sítková

Z Hlohovce až na konec světa a zase zpátky

Jakub Štěpánek se narodil v Hlohovci 19. prosince 1917 jako šestý z devíti sourozenců rodičům Josefovi a Rosalii Štěpánkovým z čísla 44. Po absolvování obchodní školy pracoval jako soukromý úředník a vše nasvědčovalo tomu, že prožije spokojený život v rodné vesnici. Pak ale přišlo září 1938 a s ním Mnichovská dohoda. Československá republika se tehdy musela vzdát Sudet a dokonce i Hlohovec, kde byla drtivá většina českého obyvatelstva, byl začleněn do Německé říše.

Jakub Štěpánek se v srpnu 1939 rozhodl opustit zmrzačenou republiku a připojit se ke

vznikající čs. vojenské jednotce v Polsku, později známé jako Polský legion.

Než se Jakub vůbec mohl zapojit do výcviku, bylo Polsko napadeno Německem, legion se rozdělil a větší skupina, ve které byl i Jakub, zahájila ústup z Polska pod vedením pplk. Ludvíka Svobody. U obce Rakovec (dnešní Ukrajina) byla skupina zajata postupující sovětskou armádou. Byli internováni v obci Olchowce, později v Kamenci Podolském, Jarmolintsku, Suzdalu a nakonec u obce Oranki v Nižním Novgorodu (cca 500 km východně od Moskvy).

V Orankách se velení legionu podařilo na-

stolit v jednotce vojenský režim, a dokonce i zřídit důstojnickou školu pod vedením kpt. Otakara Jaroše (pozdějšího Hrdiny Sovětského svazu in memoriam). Důstojnickou školu navštěvoval i Jakub Štěpánek, kterou ale nedokončil, jelikož byl konečně, skoro po roce a půl, propuštěn 20. března 1941 z internace.

Po propuštění se Jakub přeplavil přes Černé moře a už po osmi dnech od skončení internace se v izraelské Haifě přihlásil k 11. československému pěšímu praporu, kterému velel pplk. Karel Klapálek. Prapor se v té době podílel na obraně Tobruku. U příležitosti reorganizace 11.

pěšího praporu na Československý lehký protiletadlový pluk 200 byl 1. června 1942 povýšen do hodnosti svobodníka. Téhož roku se zúčastnil výběrového řízení do řad RAF, ve kterém uspěl a spolu s 200 dalšími spolubojovníky se začal připravovat na odchod do Velké Británie.

V Suezském průplavu se Jakub Štěpánek nalodil na loď SS Orduna. Jelikož bylo Středozemní moře pod kontrolou Německa, museli obepout celou Afriku, aby se dostali do Británie. Cesta byla dlouhá a jejich jedinou náplní bylo hlídání zajatců v podpalubí a protiponorková služba. Monotónní plavbu jim zpestřovaly zastávky v přístavech. Vojáci tak mohli navštívit Massawu v Eritreji, Mombasu v Keni, Antsirananu na Madagaskaru, Durban a Kapské město v JAR a v neposlední řadě také Gibraltar, kde strávili Vánoce.

Na Nový rok 1943 pak přistáli v Liverpoolu, odkud byli transportováni do rozřazovacího střediska RAF v St. Athanu ve Walesu. Jakub Štěpánek, spolu s 27 dalšími, byl vybrán pro výcvik na pilota. Všem vybraným byla udělena nejnižší hodnost AC2 (aircraftman - vojín nováček) a měli se přesunout do přijímacího centra pro piloty v Londýně.

Spolu s kolegy byl Jakub v březnu 1943 převelen k jednotce 4 ITW (No.4 Initial Training Wing - křídlo základního výcviku) v Paingtonu, kde se měl zúčastnit tříměsíčního výcvikového kurzu. Zhruba v polovině kurzu byl spolu s 14 dalšími vybrán, aby dokončil kurz ve zrychleném režimu - za dva měsíce. Po ukončení kurzu v květnu 1943 byl povýšen do hodnosti LAC (leading aircraftman - svobodník) a převelen k jednotce 3 EFTS (No.3 Elementary Flying Training School

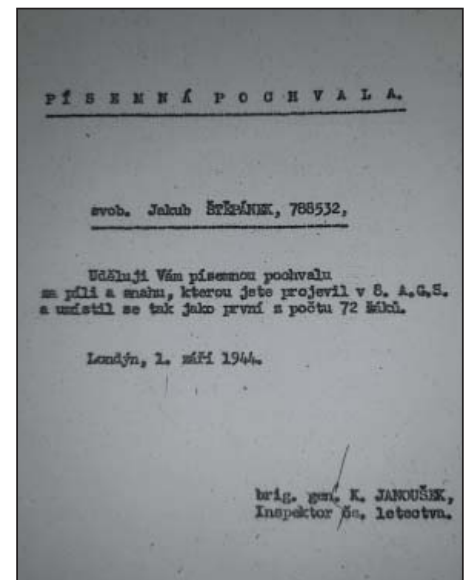
- základní letecká tréninková škola) v Shellingfordu (blízko Oxfordu). Po složení zkoušek byl převelen k jednotce 31 EFTS, sídlící v Kanadě.

29. července 1943 se proto Jakub Štěpánek přepravil vlakem do skotského Greenocku, kde se ještě týž den s ostatními účastníky kurzu nalodil na RMS Queen Elizabeth. Po týdenní plavbě přistáli 6. srpna 1943 v New Yorku, odkud se, přes Moncton v New Brunswicku, dostali vlakem do města De Winton v provincii Alberta v Kanadě, kde sídlila jednotka 31 EFTS. Zde se od 23. srpna 1943 zúčastnil kurzu č.88 pilotního výcviku, který ale Jakub nedokončil (důvod neznám - uvedeno pro neschopnost létání) a byl s hodností AC2 poslán zpět do Anglie, kam přijel v prosinci 1943.

2. února 1944 byl převelen k No.1 Radio school k výcviku na palubního telegrafistu. Po skončení kurzu byl povýšen do hodnosti T/Sgt (Technical Sergeant) a převelen k 8 AGS (No. 8 Air Gunners School - škola vzdušných zbraní) v Evantonu. Tento kurz na palubního střelce dokončil jako nejlepší ze 72 žáků a vysloužil si tak písemnou pochvalu od maršála RAF Karla Janouška.

Od srpna 1944 byl dočasně zařazen do čs. depa RAF a během této doby byl povýšen i v českých hodnostech na desátníka a vzápětí na četaře (předchozí povýšení byly pouze v rámci RAF).

V listopadu 1944 byl převelen k 111 OTU (No. 111 Operation Training Unit - jednotka nácviku bojových operací), sídlící u města Nassau na Bahamách. Zde se až do dubna 1945 zúčastnil kurzu č. 42 nácviku bojových operací na bombardéru Consolidated B24 - Liberator.

Do Anglie se vrátil 25. dubna 1945 a byl převelen k 311. bombardovací peruti. Jelikož už byla válka v podstatě u konce, tak už do bojů nijak nezasáhl. Od srpna 1945 do prosince téhož roku se ale jako telegrafista v posádce W/O (warrant officer) Bohuslava Jaroše podílel na repatriaci Čechů z Anglie zpět do vlasti. Poslední let vykonal 7. prosince 1945.

V roce 1946 byl Jakubovi Štěpánkovi udělen Československý válečný kříž a Československá medaile za zásluhy prvního stupně. Plného uznání jeho zásluh se mu však dostalo až po Listopadu 1989, kdy byl in memoriam povýšen do hodnosti podplukovníka.

Karel Kober

J. Štěpánek první zleva - Londýn 1943

Jakub Štěpánek druhý zprava - Z výcviku na Bahamách 1945

Lednický vodovod pitné vody (popsáno panem Jindřichem Pavelkou, vrchním inženýrem v Lednici)

Počátkem 80. let, v důsledku zvelebení a rozšíření Lednického parku, bylo nutné zděnou studnu s pitnou vodou společně užívanou i místním obyvatelstvem uzavřít. Tato se nacházela v sousedství fary. Jako náhrada byla Jeho Jasností vládnoucím knížetem přislíbena a zajištěna pro potřeby místního obyvatelstva výstavba vodovodu s pitnou vodou ústího ve studni uprostřed náměstí.

Zdroj pitné vody, který by pro předmětný vodovod připadal v úvahu, se nacházel v prostoru asi 5 km vzdáleném vzdušnou čarou, západním směrem od obce Lednice, na pozemcích - luční parcele č. 601/8, patřících obci Sedlec, v sousedství nových lednických viničních tratí.

Po předchozích jednáních, v roce 1884, byla mezi obcemi Lednice a Sedlec uzavřena smlouva, na jejímž základě je obec Lednice oprávně-

na k použití zdroje vody s možností odvedení ze 2/3 z celkového množství do své obce. K tomuto byl dne 3. dubna 1890, na základě uvedené smlouvy dán souhlas příslušnou komisí při c. k. Okresním hejtmanském v Mikulově, jmenovitě ke zřízení vodovodu ve směru od jmenovaných pramenů do Lednice, pod podmínkou stanovující, že obec Sedlec za využití pramenů obdrží obnos 1.800 zl. a že 1/4 do Lednice odvedené vody bude poskytována knížecímu zámku.

Na základě tohoto rozhodnutí, a podle výsledků průzkumu a rekonoskace terénu v širším okolí pramenů, bylo přikročeno k projektování a posléze k vlastnímu provedení nezbytných melioračních a terénních prací směřujících jednak k rozlišení písčitých vrstev vodonosných od profilů, kde se voda nenachází a jednak k vyloučení možnosti případné-

ho znečištění zdrojů vlivem splachu a průsaku škodlivin pocházejících z okolních vinohradnických pozemků. Rovněž bylo pamatováno na zabezpečení vydatnosti pramenů takovým způsobem, aby i v sušších letech bylo k dispozici dostatečné množství vody.

Zdroj vody sestávající ze tří pramenů na shora uvedené luční parcele byl opatřen následujícím způsobem:

Vyústí dvou pramenů jsou opatřeny kameninovou skruží o prům. 60 cm: jeden pramen je vyveden v zděnou studnu s hladinou 3-4 m pod úrovní terénu. Dále byly všechny tři vzájemně nad sebou propojeny kameninovými rourami a svedeny do poblíž vystavěné jímký. Tato jámka sestává ze 3 oddělení (komor), vyzděných a vybetonovaných pod úrovní terénu. První komora slouží k zachycení s vodou přitékajících písečných částic (což rovněž plní funkci jakéhosi filtrač. zařízení) druhá jáma již čistou vodou, která je odsud rozváděna instalovaným železným potrubím ze 2/3 do Lednice a z 1/3 do tzv. hraničního příkopu (strouhy?) ležícího oproti Hraničnímu zámku. Třetí oddělení - komora slouží jako zařízení pro regulaci odtoku železnými šoupáky. Nade všemi komorami je vystavěna zděná, kvelbená budova s masivním železnými přístupovými dveřmi.

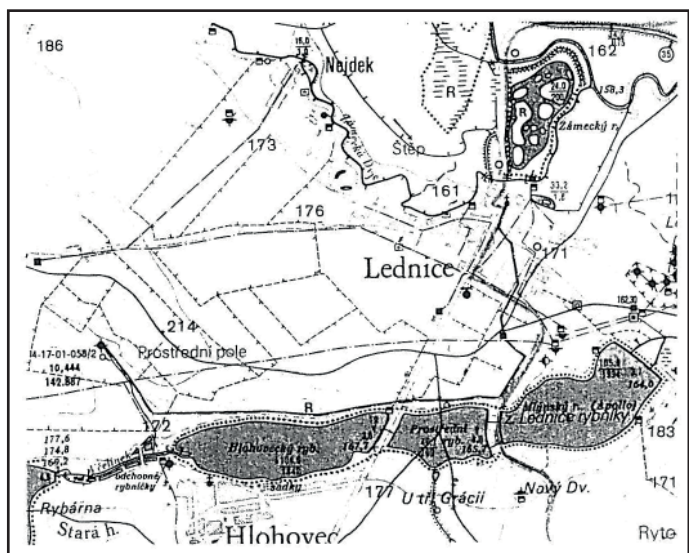
Celková vydatnost tohoto vodního zdroje činí v prům. cca 120.000 l za 24 hodin, z tohoto množství je odváděno 80.000 l do Lednice a 20.000 l do hraniční strouhy.

Z pramenné jímký je voda odváděna litinovým asfaltovaným potrubím o prům. 80 mm, uloženým minimálně v hloubce 1,50 m pod povrchem terénu ve směru přes údolí, podél severního břehu Hlohoveckého rybníka, dále přechází Valtickou silnicí, pokračuje podél Rybníčního zámečku a přechází cestu vedoucí z Lednice na Nový Dvůr. Zde dosahuje nejnižšího bodu - 20m pod úrovní prameniště. Z tohoto místa stoupá až k výškovému reservoáru ležícímu na Novodvorské cestě. Tento výškový reservoár má účel jednak jako shromaždiště vody většího množství o objemu pro cca 10 až 12 hodin odběru spotřeby pro Lednici a jednak jeho význam tkví v umožnění plynulého provozu i při vzniklých poruchách na trase vodovodu mezi prameništěm a reservoárem. Zařízení reservoáru se stává ze dvou podzemních komor o objemu cca 1.400 hl a jedné komory „ventilové“. Nad zařízením je nad okolní terén vystavěna zděná a kvelbená budova, zde je instalováno kovové regulační zařízení pro přítok a odtok vody. Reservoár je po celém povrchu pokryt násypovou zeminou s porostem vegetace, čímž je objekt chráněn před teplotními výkyvy.

Pro přepad vody z nádrží při minimálním odběru v Lednici nebo v případě, je-li nutno reservoár vypustit celý, je připojeno samostatné vedení z kameninového potrubí od reservoáru až k Mlýnskému rybníku, s vyústí do rybníka.

Z obou reservoárových komor odtéká voda společným litinovým potrubím o světlosti 100 mm do místa křížení ulic Břeclavská a „Dlouhá třída“ (Langen gasse), dále pak na Lednické náměstí.

Stavební práce na této části vodovodu, od prameniště až po lednické náměstí, včetně vybudování výškového reservoáru, byly zahájeny v červenci 1894 a od 2. prosince téhož roku, po církevním vysvěcení, zprovoz-

Lednický vodovod pitné vody z Červené studanky - Mapa s vyznačením vodovodu

něn prozatímním kovovým studničním vývodem na náměstí.

V následujících letech - 1895/96 byl ještě zprovozněn podvojný vodovod z náměstí ke knížecím jízdárnám s odbočkou k zámecké kuchyni, a v otevřené hale jízdáren byl zřízen trvalý vývod vytékající vody.

V roce 1898 byla dle návrhu knížecího architekta Karla Weinbrennera vystavěna naproti radnici 7 m vysoká monumentální kašna, v níž ze tří rovnoměrně umístěných vývodů vytékala voda do velkých granitových mušlí. Nad těmito mušlemi byla umístěna nástavba ze „Savonského“ kamene korunovaná erbem knížecího domu, odkud přystí Génius Domu Liechtensteinů. Na nástavbě kašny, pořízené na náklady obce Lednice, jako díkuvzdání vládnoucímu knížeti, se nachází vedle ztvárněného reliéfu vladaře ještě dvě mramorové desky s nápisy: „Bůh ochraňuj Dům Liechtensteinů“ a na druhé „Vděčná obec svému největšímu dobrodinci, Johannu II., věnuje, 1858-1898“.

Po dokončení kašny, 13. listopadu 1898, byla tato opětovně slavnostně vysvěcena, čehož se zúčastnili i nejvyšší představitelé knížecího rodu.

Aby také obyvatelstvo bydlící ve větší vzdálenosti od náměstí mohlo pohodlněji využívat vodovodu s pitnou vodou, byla v r. 1904 zřízena další větev vodovodu, která byla napojena ke hlavní linii při křížení s Břeclavskou ulicí. Tato pak ústila ve dvoře ženského kláštera v studnu opatřenou malou pumpou, což vyžadovalo stejné výškové položení studny s reservoárem (voda se vlastní silou, vzlakem nemohla dostat k povrchu). Současně pak nechala obec Lednice zřídit od této studny v klášterním dvoře vodovod z železného potrubí křížící Valtickou silnici a ústící v tzv. Cihelně (Cihlářská ul.).

Příležitostně byla vybudována přípojka k nádraží v roce 1902, krátkým potrubím od hlavní linie vodovodu s vývodem u staniční budovy.

Délka hlavní větve vodovodu od pramene až ke kašně činí 6.400 m se spádem 14 m, bez ztráty jediné kapky vody urazí voda tuto vzdálenost za 9 hodin, během kteréhož času ztrácí na teplotě 1 Reom.

Je potřeba se rovněž zmínit o rozborování vody, analýzách, které jsou prováděny a zabezpečovány potravinářskými laboratořemi Všeobecné rakouské lékárnické společnosti ve Vídni. Tyto jsou prováděny jak z hlediska chemického tak i bakteriologického, dříve než je voda určeným způsobem užívána.

Souhrnné náklady na výstavbu tohoto vodovodu, včetně podvojných větví a monumentální kašny obnáší okolo 90.000 korun.

Otevřené studny:

Vzhledem k velkým změnám - domovým přestavbám v letech 1877 až 1882, vyvstává také potřeba většího množství otevřených studní, bohatěji zásobených jakostní vodou. V některých obytných částech proto vzniká z těchto důvodů citelná nouze o vodu. Obyvatelstvo se proto stále častěji prostřednictvím představených obce na mne obracelo s žádostmi o výpomoc v této nouzi, obzvláště pak v suchém období bez dešťů. Moje úsilí nemohlo situaci řešit žádoucím způsobem, načež jsem se obrátil s žádostí o řešení na okresní hejtmanství v Mikulově, jemuž již vícekrát jsem upomínky i návrhy k řešení podával. V roce 1884 Jeho Jasností knížetem navržena opatření a zřízení vodovodu, sic přislíbeno, rovněž přišlo v zapomnění. Přesto však mým úsilím při politickém úřadě toto nakonec prosazeno. Konečně po 10 letech byl vodovod v roce 1894 vybudován, čímž také bylo od nouze o vodu odpomoženo.

Toho času jsou k používání otevřeny následující studny:

- Kašna na náměstí, ve středu obce
- Studna v Cihlářské, naproti domu č.p. 180
- Výtoková studna v Cihlářské
- Studna v Dlouhé ulici, vedle domu č.p. 271 až 272
- Studna v Dlouhé ulici, vedle domu č.p. 301
- Studna v Dlouhé ulici, vedle domu č.p. 321
- Studna v Dlouhé ulici, vedle domu č.p.328 - 330
- Studna vedle cípu Podivínské ulice (Grosszipf)
- Studna v Pekařské ul. při č.p. 46
- Studna v Židovské ul., při č.p. 20 až 62a
- „Stezková“, pěšinová studna, v blízkosti lávkového mostu
- 13. Studna v horním poli v blízkosti kaple sv. Trojice, která byla zřízena obcí v roce 1887.

Kromě zde těchto uváděných jsou v Lednici ještě další domácí studny.

Z historie rybníků na Břeclavsku

Abstrakt: Nejstarší písemná zmínka o rybnících na Břeclavsku pochází z listiny Jana Lucemburského z r. 1332, v níž se potvrzují Hartneidovi z Lichtenštejna výsady a práva, k jihomoravskému majetku se všemi...vodami, rybníky, rybolovy...“ V té době patřily Lichtenštejnům majetky na Mikulovsku, o něž však přišli v r. 1560 a poté postupně drželi panství Valtické, tehdy na území Dolních Rakous, lednické a od r. 1638 i Břeclavské. Na vyjmenovaném území vybudovali Lichtenštejnové v průběhu staletí na téměř tři desítky rybníků. V průběhu 19. století zde odolali tlakům na rušení rybníků, a tak se v dnešním Lednicko-valtickém areálu dochovaly čtyři velké rybníky výtažné - Nesyt, Hlohovecký, Prostřední lednický a Mlýnský a čtyři drobné rybníčky zv. Alláhy na pozemcích zaniklé vsi Aloch. Zvláštními rybníky, které nebyly určeny rybníčnímu hospodaření, byly rybníky Zámecký a Růžový v lednickém zámeckém parku, které byly vybudovány až v letech 1805-1811 jako součást zámeckých parkových úprav.

Vedle různých archivních pramenů je vývoj rybníční soustavy v LVA zachycen i na mapách Müllerově z r. 1720, I. vojenském mapování monarchie z let 1764-1768 a II. vojenském mapování, vzniklém po r. 1836. Zámecký rybník dokladujeme na výřezu ze situačního plánu lednického lesního revíru z r. 1844.

Klíčová slova: Lednicko-valtický areál, rybníční soustava, zakládání rybníků, rušení rybníků, Müllerova mapa Moravy. I. a II. vojenské mapování rakouské monarchie.

Rybníkům a rybníkářství na Moravě a ve Slezsku se souhrnně naposledy věnoval Rudolf Hurt, jehož práce Dějiny Rybníkářství na Moravě a ve Slezsku je dnes stará již půl století a pokud vína, nebyla doposud překonána, ba ani nahrazena prací novou.

Brněnský archivář a historik čerpal při jejím zpracování jak z tehdy známé literatury, tak zejména z pramenné základny, i když, jak přiznává, (Hurt 1960, 2) dva nejdůležitější fondy velkostatek Lednice a Valtice nebyly v té době ještě zpracovány, takže jich nemohl v plné šíři využít. A vskutku v obou těchto fondech, uložených v Moravském zemském archivu v Umě, lze najít řadu plánů, smluv i dalších informací, ale také účetního materiálu, v nichž je možno získat ještě řadu nových poznatků o lichtenštejnském rybníčním hospodaření. V jeho práci jsou uve-

deny jak prameny, tak literatura, zabývající se touto problematikou, a jak již bylo řečeno výše, novějšího zpracování se rybníkům v širším souhrnu od Hurtovy práce nedostalo.

Podle R. Hurta nejstarší doloženou zmínkou o existenci rybníků v kraji pod Pálavou jsou vypočítávány rybníky v příslušenství Sirotkého hradu a hradu v Nejdku k r. 1332. V té době již zřejmě majetek, příslušný k hradu, byl v rukou Lichtenštejnů. kteří jej postupně získávali za nejasných okolností od rodu Sirotků. Lichtenštejnové se v tomto kraji objevili v r. 1249, kdy dostali za služby, jež prokázali moravskému markraběti a pozdějšímu českému králi Přemyslovi Otakarovi II., městečko Mikulov a postupně svoje držby rozšiřovali a upevňovali. S jejich držbou můžeme spojovat i onu první zmínku o rybnících v příslušenství majetku Hartneida z Lichtenštejna, v níž se potvrzují výsady a práva, k jejich jihomoravskému majetku se všemi „...vodami, rybníky, rybolovy...“, kterou mu udělil Jan Lucemburský [Bistřícký, 101].

Z formulace listiny však nevyplývá, že by staviteli zmiňovaných rybníků byli přímo Lichtenštejnové, neboť většinu majetku Sirotků získal tento rod až někdy v první třetině 14. století, tedy nedlouho před vydáním citované listiny. Přesto vzhledem k dalším jejich aktivitám v tomto směru jejich fundátorství nemůžeme vyloučit.

Písemné prameny pak až do 60. let 14. století o rybnících na Břeclavsku mlčí. Poté se však zprávy začínají množit a do konce století jsou doloženy rybníky v Křepicích (1364-1437). [Hurt 1960, 29] mezi Rakvicemi a Velkými Pavlovicemi rybník Trkmanský, jenž byl 1. února 1373 zakoupen bratřími z Lichtenštejna. [Hurt 1960, 45-46] k r. 1373 je doložen rybník v Morkůvkách a Boleradicích, [Hurt 1960, 29] k r. 1388 Částkovec u Klobouk. [CDM XV 241, č. 278; Hurt 1960, 21] 1390 na ZSO Dívce u Brumovic. [CDM XV 277, č. 315; Hurt 1960, 40] 1393 Hamadský rybník u Valtic, [Hurt 1960, 43] 1394 rybníky u Drnholce. [Hurt 1960, 21] Z uvedených údajů je tedy pravděpodobné, že k prvnímu významnějšímu zakládání rybníků dochází v tomto kraji až ve druhé polovině 14. století.

Poslední dva Hurtem uváděné rybníky však nepochybně již se jménem Lichtenštejnů spojit můžeme, neboť leží na pozemcích, jež v té době byly ve vlastnictví rodu. Další rybníky spojené se jmény Lichtenštejnů nacházíme ve známém lichtenštejnském urbáři z r. 1414. Také zde není nikde uvedeno, že by byli iniciátory jejich vzniku. Bertold Bretholz v komentáři k edici urbáře uvádí, že rybníky byly u Klentnice, Rakvic, Lednice a Sedlece, [Bretholz 1930, XV] dále je jmenován Střelecký rybník u Mikulova [Bretholz 1930, 23] a jakýsi rybník u Drnholce, z něhož z poloviny vody platí mikulovský Hanns Schaffer na sv. Jiří

a na sv. Michala po 26 gr., a taktéž u Drnholce je uváděno pole zvané Teichfeld [Bretholz 1930, 122]. O rybníku šakvickém [Bretholz 1930, 55] se dozvídáme, že patří Lichtenštejnskému domu z jedné čtvrtiny, a o rybníku u Lednice, že se nachází „in der Zwentna“ [Bretholz 1930, 73] Platy z rybníků jsou uváděny u Jevišovky [Bretholz 1930, 125] a Novosedel. [Bretholz 1930, 134] Do doby předhusitské pak Hurt podle písemných pramenů klade ještě vznik rybníků ve Vrbici, Novosedlích, Němčičkách, Klentnici. Šakvicích, Lednici, Alochu. ZSO Jelčinu, Ladné, ZSO Skřípov, Křepicích, Mikulově a Sedleci.

Husitství zřejmě pozornost od budování rybníků na čas odvrátilo. Po skončení husitských válek se pozornost k rybníkům opět vrací. Jednak došlo ke značnému zpusťování vsí a v důsledku toho k poklesu počtu poddaných a obdělávané plochy polí. „Zakládání nových a rozšiřování již stávajících rybníků bylo někdy jediným východiskem ze svízelného hospodářského postavení feudála.“ [Hurt 1960, 54] Ti začali v hojně míře využívat zpustlých polí zaniklých vsí, kterých byly především po válkách poděbradských mezi Jiříkem Poděbradským a uherským králem Matyášem právě na jižní Moravě desítky. Tak v r. 1546 město Brno zřídilo nový rybník u Morkůvek na pustých gruntech přestavleckých (Hurt 1960, 62) nebo v r. 1574 klášter zábrdovický zřídil rybník Závist neboli Knapěk v pusté vsi Částkovic. [Hurt 1960, 60] Budování rybníků mělo i ekonomické vazby. Spotřeba ryb ve středověku souvisela s množstvím různých církevních pústů, neboť rybí maso bylo považováno za postní jídlo.

Majitelům rybníků z této skutečnosti plynuly významné zisky a např. z některých účetních údajů lichtenštejnského podnikání bylo zřejmé, že rybníky v 16. a 17. století byly ziskovější než rozsáhlé lesní komplexy na jejich statcích. Rybníkářství se tak stávalo „jakousi první hospodářskou velkovýrobou na tehdejších šlechtickém velkostatku a zároveň ledy jakýmsi pokrokem a postupem od rostlinné prvovýroby...“ [Hurt 1960.1.54] Skutečný rozvoj rybníků pak je možno připsat století šestnáctému. To zachycuje v písemných pramenech další rybníky v Boleradicích, Kurdějově, Březí, Velkých Pavlovicích, Němčičkách, Vlasaticích, Morkůvkách, u Jevišovky, Novosedel a Krumvíře. V několika případech jsou zachyceny rybníky již existující jmenovitě, když byly předmětem sporů nebo prodeju.

Pro šestnácté století již R. Hurt nenalezl nové rybníky na lichtenštejnských statcích.

Zřejmě v tomto období již Lichtenštejnové zakládání rybníků nepodporovali, neboť jejich množství bylo dostatečné a nenalezali plochy vhodné k jejich založení. Můžeme na to usuzovat z poznámky V. Voldána a A. Mišíka v inventáři fondu F 94 - Velkostatek Valtice 1391-1945, (Voldán, V. - Mišík, A., XII) že roku 1725 bylo v jejich držení 20 rybníků. V jejich výčtu se nacházejí rybníky na všech třech panstvích - lednickém, valtickém i Břeclavském.

V r. 1560 museli Lichtenštejnové prodat mikulovské panství a v r. 1574 je získal Adam

Alláhovy rybníky

z Ditrichštejna. Při této příležitosti byl pořízen urbář, který zachycuje i stav rybníků na panství. Lze předpokládat, že jejich zřizovatelem byli původní majitelé. Na panství existoval tehdy Nový knížecí rybník s násadou 300 kop kaprů, který doplňovaly rybníky Kalgen (170 kop), Terrass (15 kop), Kutler (30 kop), Lelusch (30 kop), Sterlitz (30 kop), Klasser (24 kop), Pfassen (30 kop), Altperg (10 kop) a rybník u Strachotína (200 kop). [MZA, F 18, inv. č. 1095]

Pro dnešní Břeclavsko jsou v písemných pramenech od 14. do 18. století zachyceny rybníky na katastrech 44 vsí, městeček a měst, a vzhledem k tomu, že lichtenštejnské statky zasahovaly i do Dolního Rakouska, pak i na pěti katastrech dolnorakouských dnešní příhraniční ohlasi. Na některých katastrech jich bylo doloženo i více (Lednice, Mikulov, Hustopeče ad.). Protože ne vždy byly rybníky uváděny jménem, pojmenovaných rybníků známe z teritoria okresu Břeclav celkem 56.

Pramenný materiál pro historii rybníků v oblasti Lednicko-valtického areálu nacházíme v několika archívních fondech Moravského zemského archivu v Brně a v obou archívech lichtenštejnských ve Vídni a Vaduzu. Vedle písemných pramenů různé provenience (u nás především archívních fondech Moravského zemského archivu v Brně) můžeme sledovat existenci a postupný výskyt či zanikání rybníků na mapových podkladech. [<http://oldsmap.geolab.cz>] Nejstarší vyobrazení rybníků nacházíme na Komenského mapě Moravy z r. 1627, která zaznamenává dvě vodní plochy Kobylského jezera mezi Boleradicemi, Brumovicemi a Kobylím, rybník Nesyt (ten je dokonce označen jménem) pod Hodonínem na řece Kyjovce rybník Měninický. Žádný další rybník na celé Moravě Komenský nezakreslil, což v tomto případě ovšem neznamená, že zde významnější rybníky neexistovaly. Vždyť již od počátku 15. století máme na jižní Moravě doložen např. sedlecký rybník, který dodnes patří k největším moravským rybníkům, nemluvě o řadě rybníků dalších, které vznikaly v 15. a 16. století. Vysvětlení můžeme nalézt v tom, že ony tři byly v době Komenského nejznámější a svoji rozlohou natolik výrazné, že je autor do své mapy zaznamenal, i když např. Kobylské jezero topograficky ne zcela přesně.

Přesnější zobrazování nacházíme až na mapách 18. století a mladších. Již na Müllerově mapě Moravy z r. 1716 (zde tisk z r. 1720) [MZA Bmo, D 22] jsou podrobně zachyceny rybníční soustavy v tomto kraji, a to jak rybníky velké např. na Pohořelicku a Vlasaticku, či soustava mikulovsko-valticko-lednická, tak i malé soustavy rybníků ležících např. v okolí Hustopečí, na Trkmance nebo na brněnském Kloboučku. Zásadním mapovým podkladem jsou pak obě vojenská mapování monarchie. První mapování, zv. Josefské vzniklo v letech 1764-1768 a na něj navazující druhé zv. Františkovo pochází z let 1836-1852. [<http://oldsmap.geolab.cz>]

Námi sledované území mezi Mikulovem a Břeclaví, zobrazující moravskou a rakouskou příhraniční oblast v držení Lichtenštejnů, zachycuje po obou stranách hranice na moravské straně 11 rybníků, na straně dolnorakouské pak dalších 20 rybníků (nedostatkem této čas-

ti mapy je ta skutečnost, že na rakouské straně rybníky nejsou pojmenovány). V době pořizování mapy již z významnějších rybníků chybí např. pod sedleckým Nesytem a Hlohoveckým rybníkem již zrušený rybník Horní. Na druhém Františkově mapování monarchie, vyvolaném nedostatky map zjišťovanými za napoleonských válek, je bohužel problematické identifikovat některé rybníky, neboť barevně splývají. Námi použitá mapa sice vychází z Františkova mapování, avšak byla reambulována v 70. letech 19. století, neboť je zde již zachycena železniční trať na Mikulov a Znojmo, která byla dobudována v r. 1872. I tak na moravské straně hranice (rakouské příhraničí jsem neměl bohužel k dispozici) nacházíme mezi Mikulovem a Břeclaví 9 rybníků. Zároveň však zde můžeme již pozorovat další zánik některých rybníků, který sahal v první vlně již do 18. století, kdy došlo k poklesu obliby konzumace rybiho masa a rybníky snížily rentabilitu a stagnovala také cena ryb oproti vzrůstu cen ostatních potravin. [Hurt 1960, II, 123] Další pokles cen rybiho masa nastal po zrušení řady klášterů v r. 1782 na základě josefinských reforem. V důsledku toho dochází k vysoušení rybníků a jejich proměny v louky, [Hurt 1960, II, 124] které poskytovaly píci pro hovězí dobytek, jehož chovy vzrůstaly. Proto na soustavě rybníků již nenacházíme u Staré Břeclavi Starobřeclavský rybník, který byl rovněž vysušen a na jeho ploše je vyznačena louka. Zato je zde již zakreslen Zámecký rybník lednický.

Mluvíme-li o rybníční soustavě lednicko-valtické, nelze Zámecký rybník, ležící severně od lednického zámeckého komplexu, opominout. Tento rybník se však od počátku své existence vymyká hospodářsky využívaným vodním plochám na lichtenštejnských statcích. Již jeho poloha a od počátku tvořený a upravovaný projekt dávaly rybníku odlišnou náplň, než měly rybníky mezi Sedlecem a Lednicí, rybníky na břevclavském panství nebo Alláhovy rybníky v blízkosti Hlohovce. Zámecký rybník byl projektován kolem r. 1805, z kteréhožto data je zachován jeho nejstarší plán, uložený v Moravském zemském archivu v Brně a o němž Z. Novák uvažuje jako o práci lichtenštejnského zahradníka Bernarda Petriho. [Novák 2004, 427] Po několika změnách projektu a terénních úpravách dnes existuje rybník o výměře 29 ha, hloubce 1,3 m a 16 ostrovech zčásti mezi sebou propojených mosty, který byl vybudován v letech 1805-1811. V tomto prostoru se před terénními úpravami nacházel původní tok řeky Dyje, která se ovšem velmi často rozlévala až téměř k samotnému zámku. Proto byl říční tok nejprve odkloněn severním směrem k minaretu z let 1797-1802 a v uvolněném prostoru bylo započato s hloubením rybníka. Ty měly být původně tři, ale nakonec vznikl pouze rybník Zámecký a pod oranžérií a pozdějším skleníkem Růžový. Hlína ze dna hloubených rybníků byla použita jednak k vytvoření ostrovů, jednak k navýšení původního terénu nad inundaci. Údajně se na zemních pracích podílelo každoročně 300 - 700 lidí, kteří vytvořili dílo v tehdejší ceně 2 mil. zlatých. Rybníky se staly nedílnou součástí zámeckého parku a sloužily pouze voluptárním účelům, pro které byly doplněny romantickými stavbami římského akvaduktu nebo umělé jeskyně. Po rozpadu monar-

chie a po Saintgermainské mírové smlouvě se ocitlo Valticko na území ČSR. [Kordiovský. 2002, 15-36] Proto byla v r. 1937 na základě technické zprávy kanceláře břevclavského podnikatele Emiliána Bartoše nově upravována lichtenštejnská vodní práva na území ČSR. V této zprávě jsou zachyceny rybníky Hlohovecký (Bischofswarterteich) a rybníky Alláhovy. [Bartoš, 1938] Hlohovecký rybník (Bischofswarterteich) leží na k. u. Hlohovce (73,39 ha) a Lednice (33,54 ha). Na celkové rozloze 106,93 ha zadržoval v době pořízení výpočtů (r 1938) 1.841.717 m³ vody. Byl napájen z výtoků sousedního Nesytu (Steindamm Teich) vodním příkopem zvaným Neurissbründl a z pěti pramenů v obci Hlohovec. Ve zdejší rybníční soustavě byl po Nesytu druhým rybníkem, avšak obhospodařován byl současně s Prostředním a Mlýnským, takže buď Nesyt nebo další tři byly vypuštěny zcela nebo naplněny jen zčásti.

Pokud se Alláhových rybníků týká, byla jim v r. 2007 věnována pozornost v publikaci Alláhy, revitalizovaná rybníční soustava, vydaná Biosférickou rezervací Dolní Morava [Hřib 2007] Z nálezu E. Bartoše vyplývá, že Alláhovy rybníky leží v trati Allah Feld na k. ú. obce Valtice a jsou napájeny z prameniště Goldbründl. Od prameniště asi ve vzdálenosti 700 m leží první rybník o rozloze 1,0387 ha s obsahem vody 9041 m³. Po dalších 280 m od hráze ležel 2. rybník, dnes již zaniklý, po dalších 540 m od původní hráze je nejmenší 3. rybník o výměře 0,5 ha a obsahu vody 5180 m³. Rybník č. 4 leží zčásti na k. ú. Charvátské Nové Vsi (dnes místní část Břeclavi a zčásti na k. ú. Hlohovce. Jeho výměra činí 1,608 ha a obsahuje 13565 m³ vody. Za tímto rybníkem je asi ve vzdálenosti 320 m opět zrušený rybník č. 5 a po dalších 300 m bývalý rybník č. 6.

Po koruně jeho hráze vede cesta k saletu Tří grácií. Těsně pod touto hrází leží rybník č. 7, který vznikl přehrazením chobotu Prostředního lednického rybníka. I tento rybník se rozkládá na k. ú. Charvátské Nové vsi a Hlohovce. Jeho výměra činí 0,9 ha a zadržuje 3023 m³ vody. Již tedy ve 30. letech 20. století z původních sedmi rybníků byly zavodněny jen čtyři (I, III, IV, a VII), které byly průtočné a napájeny z prameniště ležícího v blízkosti rybníků.

Mluvíme-li dnes o rybníční soustavě v Lednicko-valtickém areálu, je to výsledek hospodářského podnikání Lichtenštejnů. kteří na jižní Moravě získali první statky na Mikulovsku v r. 1249 a postupně po jeho ztrátě v kraji drželi panství valtické, lednické (k němuž v r 1599 přikoupili město Hustopeče) a břevclavské se statkem lanžhotským. Jejich zakladatelské dílo v oblasti rybníkářství je doloženo zmínkami o budování rybníků na svých panstvích již od 14. století, které vytvořili díky geografickým podmínkám na potocích od Mikulova až po Břeclav. Čtyři velké rybníky mezi Sedlecem a Lednicí i soustava malých rybníků Alláhových jsou dodnes svědkem jejich podnikání v této oblasti. Díky tomu patří kraj na hranici mezi Mikulovem a Břeclaví mezi významné rybníkářské oblasti v naší republice, kde rybníky přežily i násilné vypouštění a likvidaci v konci 18. a v průběhu 19. století. Vedle nepochybného hospodářského významu jsou dnes i důležitým prvkem krajinotvorným se všemi aspekty jejich dalšího využívání.

Emil Kordiovský, Břeclav

Informace z obce

Spolupráce Dobrovolného svazku obcí LVA a MAS Lednicko-valtický areál je pro region klíčová

Dobrovolný svazek obcí LVA (dále jen „DSO“) sdružující 10 obcí a měst našeho regionu má za sebou téměř 15letou historii. Stojí za celou řadou úspěšných projektů. Portfolio aktivit svazku se významně rozšířilo v roce 2015, kdy byla založena Místní akční skupina Lednicko-valtický areál (dále jen „MAS“). Prostřednictvím MAS lze nejen cíleně distribuovat dotační prostředky obcím, podnikatelům i neziskové sféře (rozděleno bylo již více než 80 mil. Kč), ale díky odborným kapacitám kanceláře MAS je možné přicházet také s vlastními projekty, které přispějí ke komplexnímu rozvoji regionu. Naše aktuální projekty vám představíme trochu blíže.

Obě organizace od poloviny roku 2018 spolupracují na realizaci Místního akčního plánu vzdělávání v ORP Břeclav II (dále jen „MAP“). Tento finančně náročný projekt v hodnotě přibližně 10 mil. Kč byl podpořen z výzvy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Jeho prioritou je rozvíjet kvalitní a inkluzivní vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Díky němu se podařilo vybudovat efektivní a udržitelný systém spolupráce mezi zřizovateli, školami, vzdělávacími zařízeními a dalšími organizacemi, které ovlivňují vzdělávání na Břeclavsku.

V posledních dvou letech jsme navázali spolupráci s rakouskými partnery, s nimiž se soustředíme na mapování historie a současnosti folklorního života v našich obcích a v Dolním Rakousku. První ze dvou projektů byl nedávno ukončen a jedním z jeho výstupů jsou aktualizované webové stránky provozované pod atraktivní doménou www.lva.cz. V současnosti pokračujeme druhým projektem, který téma folkloru dále rozvede a vzniknou popu-

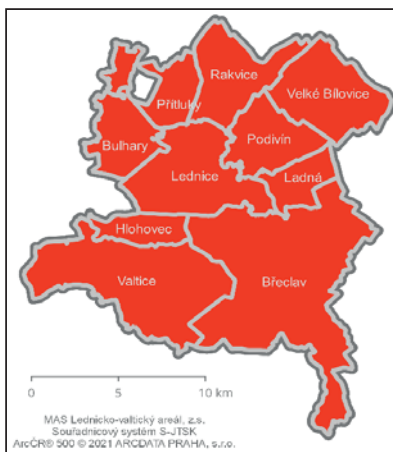
larizační brožury zaměřené na lidový oděv a lidové zvyky. Na přelom jara a léta 2022 máme v plánu dva minifestivaly lidové kultury, jeden v Lednici a druhý u našeho rakouského partnera Volkskultur Niederösterreich na venkovském statku Brandlhof.

V oblasti projektů dopravní infrastruktury připravil DSO v loňském roce projekt zaměřený na řešení nebezpečných míst na silničních komunikacích II. a III. tříd na území celého regionu. Každá obec měla možnost vytipovat kolizní místa na svém katastru a ve spolupráci s odborníkem na dopravní stavby bylo poté navrženo řešení, které povede ke zvýšení bezpečnosti dopravy. Důraz je kladen především na bezpečnost pěších a cyklistů. S projektem jsme se ucházeli o dotaci v rámci dotačního programu Jihomoravského kraje. Byli jsme úspěšní a získali podporu téměř 1 mil. Kč. Realizace všech opatření bude ukončena do poloviny příštího roku.

A na závěr projekt nejmenší a pro ty nejmenší. Děti v mateřských školách a žáci prvního stupně základních škol jsou hlavní cílovou skupinou projektu „Putování za vodou po Lednicko-valtickém areálu“. Vzniknou pracovní listy do škol, omalovánky a vycházková trasa po vodních prvcích v krajině. Tímto materiálem chceme přes děti edukovat i přivést je k environmentální problematice s důrazem na význam vody v krajině.

Fungující spolupráce dvou hlavních aktérů regionálního rozvoje působících na celém území Lednicko-valtického areálu je pro budoucnost klíčová, proto v ji hodláme i nadále prohlubovat.

*Mgr. Lukáš Hlavinka
manažer MAS Lednicko-valtický areál*

IROP Bezpečnost v dopravě - realizace dopravního značení v jednotlivých obcích

Břeclav:

Ve městě Břeclavi dojde k umístění cyklopiktogramů napojujících se na cyklopiktogramy od obce Lednice podél problematického zúženého místa podél autokempu Apollo.

Bulhary:

V obci Bulhary dojde k realizaci cyklopiktogramů a doplnění vodorovného dopravního značení V15 upozorňující na pohyb dětí v místě dětského hřiště.

Hlohovec:

V obci Hlohovec budou doplněny jedno místo pro umístění optické psychologické brzdy včetně doplňující informace o pohybu cyklistů v místě křížení komunikace cyklostezkami a barevný protismykový povrch v centru obce.

Ladná:

V obci Ladná to bude doplnění tří vodorovných dopravních značení upozorňujících na chodce s doplněním stop čar ul. Mlýnská a jedno místo pro umístění optické psycho-

logické brzdy s vyznačením maximální rychlosti.

Lednice:

V obci Lednice budou realizovány cyklopruhy na komunikaci, třemi místy pro umístění optické psychologické brzdy včetně doplňující informace o pohybu cyklistů v místě křížení komunikace cyklostezkami, obec doplněna zónovou značkou pro snížení rychlosti na 40 km/h, doplněním cyklopiktogramů na výjezdu/příjezdu směr Břeclav.

Podivín:

Ve městě Podivín bude vodorovné dopravní značení upozorňující na přechody pro chodce, dopravní zrcadlo a zjednosměrnění ulice Angerlova.

Přítluky:

V obci Přítluky budou umístěny dvě místa s optickými psychologickými brzdami včetně doplňující informace o pohybu cyklistů v místě křížení komunikace cyklotrasou, nová dopravní značka k upozornění na výskyt cyklistů v úseku 2 km.

Rakvice:

V obci Rakvice bude doplněn informativní měřič rychlosti projíždějících vozidel a informativní vodorovné dopravní značení na pohyb cyklistů u stávajícího vjezdového ostrůvku, včetně doplnění dopravního značení o parkovišti.

Valtice:

Ve městě Valtice budou doplněny jedno místo pro umístění optické psychologické brzdy včetně doplňující informace o pohybu cyklistů v místě křížení komunikace s místní komunikací a cyklopiktogramy ve směru k místní části Úvaly.

Velké Bílovice:

Ve městě Velké Bílovice budou na ul. Čejkovská umístěny cyklopiktogramy se svislým dopravním značením upozorňujícím na výskyt cyklistů a taktéž doplnění svislého dopravního značení omezuující rychlost, jedno místo s psychologickými brzdami včetně doplňující informace o pohybu cyklistů v místě křížení komunikace cyklotrasou.

Kroužky Centra 4All Valtice 2021/22							
pondělí			14:30 - 15:30	15:30 - 17:00	17:00 - 18:00	18:30 - 19:30	
			Street dance od 7 let	Army od 9 let	Scénický tanec od 5 let	Trampolinky	
úterý	9:00 - 12:00		15:00 - 16:00	16:00 - 17:00	17:00 - 18:00		
	Hernička od 1 roku		Atletika od 7 let	Atletika od 10 let			
			Pro sebe od 7 let	Atletické hrátky od 3 let	Atletické hrátky od 3 let		
středa	9:00 - 11:00				16:30 - 18:00	18:30 - 19:30	
	Montessori klub od 3 let				Badminton od 7 let	Bosu	
čtvrtek	9:00 - 11:00			16:00 - 17:30	17:00 - 18:00		19:30 - 22:00
	Baby klub od 1 roku			Fotografické tvoření od 9 l			Filmový klub
pátek				15:00 - 16:30		17:30 - 19:00	
				Všeználek od 7 let		Dětský filmový klub	

Začínáme v říjnu, první hodina je na zkoušku. Cena kroužků: jednohodinový 2100,-/rok, jeden a půl hodiny 2600,-/rok, Herna vstup 40,- Baby klub 70,-, Montessori 150,-/2hod

Montessori klub - budeme se snažit vést k děti k samostatnosti a zodpovědnosti, nacvičovat trpělivost a koncentraci, vytvářet harmonický vztah s kamarády, podporovat pozitivní vztah k přírodě, cvičit úkoly praktického života s využitím pomůcek. Součástí bude i pobyt v přírodě, výtvarné tvoření a sportování. Děti budou potřebovat bačkorky, převlečení, zástěrku a svačinku.

Fotografické tvoření - pohled na svět přes hledí fotoaparátu nebo displej mobilního telefonu. Oboje je možné, ale je vhodné aby se dalo pracovat se změnou času a clony na aparátu. Základ bude tvořit základní teorie o fotografování a hned na to navážeme tvorbou. Budeme pracovat venku, v centru, i v ateliéru. Naučíme se jak vybrat nejlepší čas pro fotografování, jak zachytit správný okamžik, vytáhnout nejlepší výřez, rozhodnout se mezi černo-bílou a barevnou fotografiía spoustu dalšího. A nakonec to vše vystavíme.

Baby klub - aktivně strávený čas rodičů s dětmi ve věku od 1-3 let. Budeme tančovat, zpívat a sportovat. Povedeme děti k samostatnosti a toleranci k druhým kamarádům. Najde se čas i pro společnou hru dětí a relaxaci pro rodiče. K dispozici máme plnou hernu sportovních i tvůrčích hraček. Je vhodné aby děti i rodiče měli sportovní oblečení. Sebou svačinku a dobrotu ke kávičce.

Herna - pro rodiče s dětmi od 1 roku. Volný prostor na hraní a vykládání, bez programu.

Scénický tanec - propojení tance a baletu s gymnastickými prvky, výuka základních tanečních kroků až po krátkou choreografii.

Všeználek - dovednosti malého zálesáka- poznávání stop, stromů, morseovka a spoustu dalšího, vycházky do přírody a tvoření .

Army kroužek - základy sebeobrany, vojenské taktiky a první pomoci. Přežití v přírodě, maskování se, postavit si přístřešek a stělna z luku a airsoftu. Podpoříme týmového ducha. Pokud nemáte strach se občas ušpinit a zjistit svoje limity, přijďte.

Pro sebe - děti se seznámí s technikami harmonizačního cvičení, propojování pravé a levé hemisféry, naladění se sám na sebe, pocitovým tvořením, relaxací, seznámí se s technikou svalového testu k vlastnímu použití. Motem kroužku je : co mohu pro sebe udělat, abych se cítil lépe a lépe. Podrobnější dotazy na čísle: 737 918 298

Společenská rubrika

Blahopřejeme

Září

Kašník Jan 80 let
Matunáková Věra 81 let
Kolečkář Vladimír 70 let
Orlická Marie 60 let
Čechová Marie 60 let
Garčicová Zdenka 80 let
Drábková Marta 60 let
Darmovzalová Marie 90 let

Říjen

Sítková Dana 70 let
Drobiličová Anna 90 let
Vlašic Karel 85 let
Vlková Marta 85 let

Listopad

Vlašic Josef 83 let
Kašníková Terezie 70 let
Drobiličová Jarmila 70 let
Dolečková Anděla 70 let
Kašníková Rosalie 82 let

Vítáme mezi námi

V září se narodil:

František Gric (ulice Chalupky)

V listopadu se narodil:

Antonín Šmída (ulice V trnkách)

Opustili naše řady

Paní Zdeňka Vaškovičová
zemřela dne 29. 10. 2021 ve věku 76 let.

Paní Olga Borovcová
zemřela dne 21. 11. 2021 ve věku 81 let.

Pan Vladimír Vaškovič
zemřel dne 1. 12. 2021 ve věku 81 let.

Zimní Hlohovec

Malí stavitelé si vybudovali iglú

Radost dětí z čerstvě napadaného sněhu

Spokojená Eskymačka

Na bobech či po zadku dolů

Po svých nahoru

Zasněžené vinohrady na Staré hoře

Zasněžený Hlohovec v pohledu ze Staré hory

PF 2022

HLOHOVEC Bischofswart LOHOVEC Parýž

Vám přeje příjemné prožití svátků vánočních
a jen to dobré v roce 2022

Čtvrtletník NAŠA DĚDINA * Periodický tisk územního samosprávného celku. Číslo 3/2021 * Vydavatel: Obec Hlohovec, IČO: 00283151 *
* Adresa redakce: Hlavní 75, 691 43 Hlohovec * Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 11773 *
* Šéfredaktor: Jaroslav Hajda * Za obsah článků odpovídá vydavatel. * Nevyžádané rukopisy redakce nevrací *
* Uzávěrka dalšího čísla: 3/2022 * Vyšlo v prosinci 2021 nákladem 520 ks. Tisk a grafické zpracování: Tiskárna Brázda - www.TiskarnaBrazda.cz **
Rozšiřuje obec Hlohovec * Ročník: XXIII. *